

loma (zum theile, theils), predložiti (vorschlagen), predlog (vorschlag), poduzeti (unternehmen) itd. Jugoslavensko-pisateljske: stranom, dioma, kako izgleda ova kuća? tudi predložiti, poduzeti (v zgornjem pomenu), prednašati (vortragen, ein lied etc.), predstavljati (vorstellen im theater), predstavljanje (vorstellung) in več drugih, ki so popravljene s pravimi národnimi v imenovanem rokopisu, v katerem je razloženo tudi vredévanje glagola sploh, posebno pa z nanašavnim zaimkom „se“, ki ga vversčujejo nekteri zdaj jako nespretno, razumevši napak spis gospoda C. v Novicah.

„S zmerjanjem“.

Potovaje unidan po Notrajskem me opravilo pelje tudi v hribe do Hotedersic. Ne govorim od tega, da v vasi, v kateri razun častitega gosp. fajmoštra nobeden ne razume nemško, se je neki mojster-skaza spakoval na neki gostivnici z malarijo dveh svetnikov, ktera nista nikomur podobna, in da zraven neke čečkarije, ki ima zelena smereka biti, je naredil smešni napis: „Das Gastaus zum grienen Füh-ten“, — le povedati hočem, da tu so mi, ako sem vprašal: „kako se pri ti hiši pravi“, povsod odgovarjali: „s zmerjanjem“ se pravi pri To se popolnoma vjema z nemškim „Spitzname“, „Spottname“. Na Gorenskem nisem nikjer tega slišal, ker pri nas večidel pravijo: „pri hiši“ se tukaj pravi tako in tako. Slišim pa, da na Notrajskem je skor povsod in tudi tam pa tam na Dolenskem je „s zmirjanjem“ navadno, pa tudi na Štajarskem. Je li to res? Slovník Murkov in Janežičev od tega nič ne vesta, ker oba imata le skovanko: „Spitzname, gerdo ime“. Ker nikakor ni misliti, da bi bili terdi Slovenci v Rovtah po nemškem „Spitzname“ besedoskovali „s zmerjanjem“ se očitno tudi iz tega vidi, kako zlo še včasih različni jeziki enačijo v besedah in pregovorih, in da ni berž to iz unega prestavljeno! Tudi pa mi je ravno to nov dokaz, da nikar ne zametujmo besed ali oblik, če niso ravno v našem kotu znane, da niso slovenske, ker čedalje bolj je očitno, da nikjer ni treba tolikšne prostosti in nepristranosti kakor ravno v našem jeziku. Vrednik.

Novoletna noč.

Iz Jean Paul-a.

Star človek je o polnoči med starim in novim letom na oknu stal ter obupnih oči gledal proti nebu in na tiho, belo zemljo doli, na kateri ni bilo bolj nesrečnega od njega. Blizo njega je stal grob njegov, ne z zelenjem mladosti, le s snegom starosti pokrit, in on ni iz celega svojega bogatega življenja ničesa seboj prinesel, ko zmote, pregrehe in bolezni, polomljeno telo, persi polne strupa in starost polno kesanja. Lepi dnevi njegove mladosti so se danes ko strahovi proti njemu obračali ter ga iznova vlekli tje pred svetlo jutro, ko ga je njegov oče pervikrat postavil na razpotje življenja, od kodar steza na desno po sončni dragi čednosti v prostrano, mirno deželo peljá, polno luči in žetev in angeljcev, steza pa na levo vije se med kertinami pregreh in se zgublja v černo brezno, polno pekočega strupa, sikajočih gadov in mračnih, soparnih puhov. Ah, gadje so viseli krog njegovih pers in kaplje strupa na njegovem jeziku, in vedil je sedaj, kje da je bil.

Brez uma in z neizrečeno žalostjo je klical v nebo: „Daj mi mladost nazaj! O oče moj, postavi me vdrugo na razpotje, da si drugo pot izberem!“

Al njegova mladost je že zdavnej minula. Veše je vidil nad močvirjem plesati ter na pokopališču ugasovati in rekel je: „To so moji nespametni dnovi!“ — Zvezdo je vidil z nebes bežati, padajočo bliščati in na zemlji potléti: „To sem jez“: zavkliknilo je njegovo kervaveče serce, in iznova je kesanje gadje zobé va-nj zasadilo ter ga dalje razjedalo.

Plameča domišljija mu je lazeče pošasti po strehah kazala, in veterini mlin je grozeč svoje roke dvigal, pobiti ga, in mertvaška glava, ki je v prazni mertvašnici zaostala, polagoma se je v njegovo obličje pretvorila.

Ko ga je kesanje tako pestilo, zadoni hipoma glasba za novo leto z zvonika kot daljno cerkovno petje. In mileji čut ga prevzame, — gledal je deleč krog sebe po širni zemlji ter se spomnil mladostnih prijatlov, ki so bili sedaj, srečnejši od njega, učenički ljudi, očetje ljubkih otročičev in sploh blaženi ljudje, in rekel je: „O jez bi tudi, kakor vi, to prvo noč lahko s subimi očmi predremal, ko bi bil hotel. — Ah, kako bi bil lahko srečen, dragi starši moji, ako bi bil vaše novoletne vošila in vaše nauke spolnoval“.

V vročinskem spominjanji njegovih mladenskih let se mu je dozdevalo, da se mertvaška glava z njegovim obličjem pokonci ravná — da se tanjša in daljša, raste in raste, in koncema v živega mladenca spremeni, v katerem samega sebe v svojih naj cvetnejših dnevih spozná. Oj britke, britke šale!

Več ni mogel gledati — zakril si je oko — potok vročih solz se mu je vlil z oči ter pocedil v kopneči sneg — le tiho, breztolažno, brez uma je še zdihnil: „Oj, verni se, mladost, oj, verni se!“

In vernila se je; zakaj le sanjalo se mu je tako strašno v novoletni noči — on je bil, je še mladeneč. Le njegove zablode niso bile sanje; al milostnega Boga je hvalil, da je, še mlad, zamogel obrniti v gnjusnih berlogih pregreh ter se nazaj podati na sončno drago, ki v čistojasno deželo žetev pelje.

Obrni in verni se z njim, mladi bravec, ako si ga na njegovih mračnih potih spremljal! Ta strašna sanja ti bode vprihodnje sodnica. Ako bi pa ti kedaj milo klical: „verni se, lepa mladost!“ ona se ne bo vernila več.

Povestice iz vojske v Krimu.

(Sv. oče papež in francozki vojak.) Časnik „Courier des Alpes“ pripoveduje mično povestico, od ktere pravi, da je skozi in skozi resnična in ktera iznova dokazuje prijaznost in miloserčnost sv. očeta Pija. Podamo jo tudi našim bralcem, kakor smo jo brali tako-le:

Pred nekimi mesci je francozk vojak iz Kríma pisal svojemu rojaku, ki je v Rimu za vojaka služil. V tem pismu mu popisuje strašno terpljenje francozke armade in neizrečene nevarnosti, ki ji žugajo noč in dan, in nazadnje ga prosi, naj gré berž k papežu, naj mu dá za sveto mašo, in ga prosi, da bi jo opravil za srečen konec vojske.

Tovarš njegov prejemši pismo gré koj drugi dan v Vatikan, stanovališče sv. očeta, in prosi stražnika, naj ga polje k papežu. Ali so ti sv. oče že dovolili, da smeš pred nje priti? ga vpraša stražnik. „Kaj še! — mu odgovori vojak — kaj tacega je le za velike gospode, pri nas prostih vojaci ni treba taci ceremonij“.

Stražniku ni hotlo to v glavo iti; ker pa se vojak ni dal nikakor odverniti, ni mogel drugač, da je nadležneža peljal k prelatu, kateri spremlja ljudi k sv. očetu. Al ta gospod mu spet reče, da to ne gré tako na vrat na nos, kakor on misli. Vse to pa nič ne pomaga; vojak v eno mer terdi, da mora s sv. očetom govoriti. Kaj hoče prelat storiti, kakor da gré k papežu in mu pové, da neki francozk prosták prosi po vsaki ceni zaslišan biti.

Lahko si vsakdo misli, da je sv. očeta mikalo zvediti, kaj ima ta človek z njim govoriti; ukaže tedaj, naj ga pusté priti.

Ko vojak stopi v papeževo sobo, se kakor sveča vstopi pred sv. očeta, ga pozdravi po vojaško, kakor da bi imel svojemu lajtnantu kaj raportirati: „Moj gospod papež! Tule imam od svojega tovarsa iz Kríma pismo, ktero Vas zadeva. Berite ga in recite mi potem, kaj mu imam na-nj